

१. संवर्ग व पदे याबाबतचा संक्षिप्त तपशील :-

१.१ राज्य शासनाच्या परिवहन विभागाच्या अखत्यारीतील सहायक मोटार वाहन निरीक्षक, गट-क संवर्गातील पदे शासनाच्या मागणीनुसार व पदांच्या उपलब्धतेनुसार सदर परीक्षेमधून भरण्यात येतात.

१.२ पदांचा तपशील :-

१.२.१ संवर्ग - अराजपत्रित, गट-क

१.२.२ नियुक्तीचे ठिकाण - महाराष्ट्रात कोठेही

१.२.३ वेतनबँड व ग्रेड वेतन - रुपये ९३००-३४,८०० ग्रेड वेतन रुपये ४३०० अधिक महागाई भत्ता व नियमानुसार देय इतर भत्ते.

१.२.४ उच्च पदावर बढतीची संधी-ज्येष्ठता व पात्रतेनुसार परिवहन विभागातील मोटार वाहन निरीक्षक व त्यापुढील संवर्ग.

१.३ शासनाच्या मागणीनुसार भरावयाच्या पदांचा तपशील, पदसंख्या, आरक्षण, अर्हता, इत्यादी बाबी जाहिरात / अधिसूचनेद्वारे उमेदवारांना उपलब्ध करून देण्यात येईल.

२. परीक्षेचे टप्पे :-

२.१ प्रस्तुत परीक्षा खालील दोन टप्प्यात घेण्यात येते:-

(एक) पूर्व परीक्षा - १०० गुण. (दोन) मुख्य परीक्षा - ३०० गुण.

२.२ मुख्य परीक्षेच्या प्रवेशासाठी उमेदवारांची संख्या विहित मर्यादेत सिमित करण्यासाठी पूर्व परीक्षा घेण्यात येते. पूर्व परीक्षेसाठी आयोगाने विहित केलेल्या किमान सीमारेषा किंवा त्यापेक्षा जास्त गुण मिळविणा-या उमेदवारांस मुख्य परीक्षेसाठी पात्र समजण्यात येते.

२.३ पूर्व परीक्षेचे गुण अंतिम निवडीच्या वेळी विचारात घेतले जाणार नाहीत. तसेच, पूर्व परीक्षेचे गुण उमेदवारांना कळविले जात नाहीत.

३. अर्हता :-

३.१ महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाची माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा (एस.एस.सी.) किंवा महाराष्ट्र शासनाने एस.एस.सी. च्या समतुल्य म्हणून घोषित केलेली अर्हता, आणि

३.२ माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण झाल्यानंतर स्वयंचल अभियांत्रिकी (Automobile Engineering) वा यंत्र अभियांत्रिकी (Mechanical Engineering) विषयातील किमान ३ वर्षांची पदविका वा केंद्र वा राज्य शासनाने त्यास समकक्ष म्हणून घोषित केलेली अर्हता.

३.३ स्वयंचल अभियांत्रिकी (Automobile Engineering) वा यंत्र अभियांत्रिकी (Mechanical Engineering) विषयातील मान्यता प्राप्त विद्यापीठाची पदवी किंवा त्यापेक्षा उच्च अर्हता धारण केलेले वा केंद्र वा राज्य शासनाने त्यास समकक्ष म्हणून घोषित केलेल्या अर्हता धारण केलेले उमेदवार देखील पात्र राहतील.

३.४ शासन पत्र, गृह विभाग, क्रमांक: एमव्हीडी-१२१६/प्र.क्र.-३०१/परि-३, दिनांक २३ जानेवारी, २०१७ नुसार खालील अर्हता समतुल्य शैक्षणिक अर्हता म्हणून स्वीकारार्ह आहेत :-

३.४.१ डिप्लोमा इन प्रॉडक्शन टेक्नॉलॉजी

३.४.७ डिप्लोमा इन मेटॅलर्जी

३.४.२ डिप्लोमा इन प्रॉडक्शन इंजिनिअरिंग

३.४.८ बॅचलर डिग्री इन मेकॅनिकल इंजिनिअरींग

३.४.३ डिप्लोमा इन मशिन टूल्स मेन्टेनन्स

३.४.९ बॅचलर डिग्री इन अंटोमोबाईल इंजिनिअरींग

३.४.४ डिप्लोमा इन फॅब्रिकेशन टेक्नॉलॉजी

३.४.१० बॅचलर डिग्री इन प्रॉडक्शन इंजिनिअरींग

३.४.५ डिप्लोमा इन फॅब्रिकेशन अँड इरेक्शन इंजिनिअरिंग

३.४.११ बॅचलर डिग्री इन इंडस्ट्रियल इंजिनिअरींग

३.४.६ डिप्लोमा इन प्लॅन्ट इंजिनिअरिंग

३.५ अनुभव:-

३.५.१ स्वयंचल अभियांत्रिकी वा यंत्र अभियांत्रिकी मधील पदविका/पदवी/उच्च अर्हता अथवा वरीलप्रमाणे समकक्ष अर्हता धारण केल्यानंतर मुख्य परीक्षेकरीता अर्ज सादर करण्याच्या शेवटच्या दिनांकास हलकी मोटार वाहने, जड मालवाहू वाहने व जड प्रवासी वाहने यांचे दुरुस्ती व देखभाल करण्याचा पूर्ण वेळ कर्मचारी म्हणून केंद्र अथवा राज्य शासनाच्या विभागामध्ये वा अंगीकृत व्यवसायांचे अखत्यारीतील यंत्रशाळामध्ये घेतलेला अथवा शासन वेळोवेळी निर्देशित करेल अशा संस्थांमध्ये घेतलेला किमान एक वर्ष कालावधीचा अनुभव आवश्यक .

३.५.२ अनुभवाच्या प्रयोजनार्थ प्रशिक्षणार्थी अथवा ऑर्पेंटिस म्हणून वरील ठिकाणी घेतलेला अनुभव गृहित धरला जाऊ शकेल.

३.५.३ मुख्य परीक्षेस अर्ज सादर करण्याच्या शेवटच्या दिनांकास वर नमूद केल्याप्रमाणे किमान एक वर्ष कालावधीचा पूर्ण वेळ कर्मचारी म्हणून अनुभव नसेल अशा उमेदवारांनी नियुक्तीनंतर परिविक्षाधीन कालावधीमध्ये शासनाच्या विभागात अथवा अंगीकृत व्यवसायामध्ये अथवा शासन वेळोवेळी निर्देशित करेल अशा संस्थांमध्ये किमान १ वर्ष कालावधीचा अनुभव घेणे बंधनकारक राहिल.

- ३.६ मुख्य परीक्षेकरीता अर्ज सादर करण्याच्या अंतिम दिनांकास गिअर्स असलेली मोटार सायकल, हलके मोटार वाहन आणि परिवहन वाहन (जड मालवाहू वाहन आणि जड प्रवासी वाहन) या संवर्गातील वाहन चालविण्यासाठी सक्षम प्राधिका-याने दिलेली वैध अनुज्ञप्ती (Licence) आवश्यक.
- ३.७ अर्ज सादर करण्याच्या अंतिम दिनांकास वर नमूद केलेल्या वाहनांपैकी जड माल वाहतूक वाहन किंवा जड प्रवासी वाहतूक वाहन यापैकी एखादी किंवा दोन्ही वाहने चालविण्याची अनुज्ञप्ती (Licence) नसेल तर अशा उमेदवारास अशी अनुज्ञप्ती, नियुक्ती नंतरच्या दोन वर्षांच्या परिवीक्षा कालावधीमध्ये प्राप्त करणे बंधनकारक असेल.
- ३.८ परिवीक्षा कालावधीमध्ये अशी अनुज्ञप्ती प्राप्त न करणा-या उमेदवारास सेवेतून कमी करण्यात येईल.
- ३.९ वाहन चालविण्याची अनुज्ञप्ती वेळोवेळी नूतनीकरण केली असली पाहिजे आणि
- ३.१० शारीरिक अर्हता :-

३.१०.१ शारीरिक अर्हता खालीलप्रमाणे आवश्यक:-

पुरुष उमेदवार	महिला उमेदवार
(१) उंची - १६३ सें. मी. (अनवाणी) (कमीत कमी)	(१) उंची - १५५ सें.मी. (अनवाणी)
(२) छाती - किमान ७९ से.मी. (प्रसरणाशिवाय) व किमान ५ से.मी. (प्रसरण)	(कमीत कमी)
	(२) वजन - ४५ कि. ग्रॅ. (कमीत कमी)

३.१०.२ जे रंगांध नसून, ज्यांची दृष्टी चष्म्यासह वा शिवाय चांगली आहे.

३.११ मराठी लिहिणे, वाचणे, बोलता येणे अत्यावश्यक आहे.

३.१२ सेवाप्रवेशोत्तर शर्ती :-

- ३.१२.१ वर नमूद केल्याप्रमाणे परिवीक्षा कालावधीत नमूद अनुभव व अनुज्ञप्तीच्या अटींची पूर्तता करेपर्यंत सदर उमेदवारास सहायक मोटार वाहन निरीक्षक पदाची कोणतीही कर्तव्य अथवा जबाबदा-या पार पाडता येणार नाही.
- ३.१२.२ नियुक्त केलेली व्यक्ती दोन वर्षांच्या कालावधीकरीता परिवीक्षाधीन असेल, परिवीक्षाधीन कालावधी जास्तीत जास्त एक वर्षापर्यंत वाढविता येईल.
- ३.१२.३ नियुक्त केलेल्या व्यक्तीने परिवीक्षाधीन कालावधी मध्ये विहित केलेली विभागीय परीक्षा उत्तीर्ण होणे आणि विहित केलेले प्रशिक्षण कोणतेही असल्यास पूर्ण करणे आणि परिवीक्षाधीन कालावधी यशस्वीरित्या पूर्ण करणे आवश्यक असेल, जर विहित केलेली विभागीय परीक्षा किंवा प्रशिक्षण किंवा परिवीक्षाधीन कालावधी यशस्वीरित्या पूर्ण केला नाही तर ती व्यक्ती सेवा समाप्त करण्यास पात्र राहिल.
- ३.१२.४ परिवीक्षाधीन कालावधी यशस्वीरित्या पूर्ण केल्यानंतर किमान पाच वर्ष कालावधीसाठी मोटार वाहन विभागात सेवा करण्याचे बंधपत्र सादर करणे आवश्यक राहिल.
- ३.१२.५ या संबंदात तयार करण्यात आलेल्या नियमानुसार मराठी व हिंदी भाषा परीक्षा अगोदरच उत्तीर्ण झालेली नसेल किंवा त्याला/तिला परीक्षा उत्तीर्ण होण्यातून सूट मिळालेली नसेल तर त्याने/तिने या परीक्षा उत्तीर्ण होणे आवश्यक राहिल.
- ३.१२.६ महाराष्ट्र शासनाच्या माहिती तंत्रज्ञान संचालनालयाने वेळोवेळी विहित करण्यात आलेले संगणक हाताळणी विषयक प्रमाणपत्र धारण करावे लागेल.
- ३.१२.७ सदर पदावर नियुक्त केलेली व्यक्ती महाराष्ट्र राज्यात कोठेही बदली होण्यास पात्र राहिल.

४.शुल्क (फी) :-

४.१ प्रस्तुत परीक्षेकरिता आयोगाकडून आकारण्यात येणारे शुल्क खालीलप्रमाणे आहे :-

अ.क्र.	परीक्षेचे नांव	रुपये		
		अमागास	मागासवर्ग	माजी सैनिक
(१)	पूर्व परीक्षा	३७३	२७३	२३
(२)	मुख्य परीक्षा	५२३	३२३	२३

- ४.२ वि.जा.(अ),भ.ज.(ब), वि.मा.प्र.,भ.ज.(क),भ.ज.(ड), व इ.मा.व. प्रवर्गातील उन्नत व प्रगत गटात(क्रीमी लेअर) मोडणाऱ्या उमेदवारांनी त्यांना आरक्षणाचा व वयोमर्यादेचा फायदा देय नसल्याने त्यांनी अमागास उमेदवारांप्रमाणे परीक्षा शुल्क भरणे आवश्यक आहे.
- ४.३ उन्नत व प्रगत गटासंदर्भातील (क्रीमी लेअर) उत्पन्नाची मर्यादा तसेच अन्य तद्अनुषंगिक बाबी शासनाने वेळोवेळी जारी केलेल्या आदेशानुसार राहतील.
- ४.४ दिनांक १ जानेवारी, १९६४ ते २५ मार्च, १९७१ या कालावधीत पूर्व पाकिस्तानातून स्थलांतर करून भारतामध्ये आलेल्या आणि दिनांक १ जून, १९६३ नंतर स्थलांतर करून भारतात आलेल्या मूळचे भारतीय असलेल्या श्रीलंकेतील स्वदेश प्रतावर्ती उमेदवारांनी कोणतेही परीक्षा शुल्क भरण्याची आवश्यकता नाही.

५. पूर्व परीक्षा :-

५.१ परीक्षा योजना :-

(१) एकूण गुण : १००

(२) प्रश्नपत्रिका : एक. प्रश्नपत्रिकेचा तपशील खालीलप्रमाणे :-

विषय/संकेतांक	दर्जा	कालावधी	प्रश्नसंख्या	गुण	माध्यम	प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप
सामान्य अध्ययन व बुद्धिमापन चाचणी, यंत्र अभियांत्रिकी व स्वयंचल अभियांत्रिकी संबंधित चालू घडामोडी (संकेतांक ००४)	माध्यमिक शालांत परीक्षेसमान पदविकेसमान	एक तास	१००	१००	मराठी व इंग्रजी	वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी

५.२ अभ्यासक्रम :- सविस्तर अभ्यासक्रम खालीलप्रमाणे :-

(१) सामान्य अध्ययन

चालू घडामोडी, सामाजिक व औद्योगिक सुधारणा, सामान्य विज्ञान, भारताचा सामान्य इतिहास व भूगोल (महाराष्ट्राच्या विशेष अभ्यासासह), नागरिकशास्त्र.

(२) बुद्धिमापन चाचणी

उमेदवार किती लवकर व अचूकपणे विचार करू शकतो, याचा अंदाज घेण्याच्या दृष्टीने सदर चाचणीमध्ये प्रश्न विचारण्यात येतील.

(३) यंत्र अभियांत्रिकी व स्वयंचल अभियांत्रिकी संबंधित चालू घडामोडी

Latest trends and technological development in the field of Mechanical and Automobile Engineering.

५.३ परीक्षा केंद्र :-

५.३.१ खालील ठिकाणी सदर परीक्षा घेण्यात येईल :-

केंद्र	केंद्राचा संकेतांक	केंद्र	केंद्राचा संकेतांक
औरंगाबाद	१५	नागपूर	३२
मुंबई	३०	पुणे	३८

५.३.२ उपरोक्त परीक्षा केंद्रांमधून कोणतेही एक केंद्र अर्ज सादर करताना निवडणे आवश्यक आहे.

५.३.३ उपरोक्त परीक्षा केंद्रांमध्ये आवश्यकतेनुसार वेळोवेळी वाढ अथवा बदल होऊ शकतात.

५.३.४ विहित पद्धतीने माहिती सादर करताना उमेदवाराने निवडलेले परीक्षा केंद्र व उपलब्धतेनुसार जिल्हा केंद्रावरील विविध उपकेंद्रावर पात्र उमेदवारांना प्रवेश देण्यात येईल.

५.३.५ एखादे केंद्र कार्यान्वित होऊ शकले नाही तर त्या केंद्रावरील उमेदवारांची व्यवस्था जवळच्या दुस-या जिल्हा केंद्रावर करण्यात येईल. असा बदल केल्यास त्याबाबतची सूचना संबंधितांना दिली जाईल.

५.३.६ एकदा निवडलेल्या परीक्षा केंद्रामध्ये अथवा आयोगाने निश्चित केलेल्या उपकेंद्रामध्ये बदल करण्याची विनंती कोणत्याही कारणास्तव मान्य करण्यात येणार नाही.

५.४ पूर्व परीक्षेचा निकाल :-

५.४.१ वस्तुनिष्ठ स्वरूपांच्या उत्तरपत्रिकांचे मुल्यांकन करताना उत्तरपत्रिकेत नमूद केलेल्या योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांमागे एका प्रश्नाचे गुण एकूण गुणांमधून वजा करण्यात येतील.

५.४.२ भरावयाच्या एकूण पदांच्या सुमारे ८ पट उमेदवार मुख्य परीक्षेच्या प्रवेशासाठी पात्र होतील, अशा रीतीने प्रथम टप्प्यात गुणांची सीमारेषा (Cut Off Line) निश्चित करण्यात येईल. तदनंतर, दुस-या टप्प्यात प्रत्येक प्रवर्गातील पदांसाठी १० पट उमेदवार उपलब्ध होतील, अशा रीतीने सीमारेषा खाली ओढली जाईल. तथापि, अशा पद्धतीने मुख्य परीक्षेच्या प्रवेशासाठी दुस-या टप्प्यात पात्र ठरलेले अतिरिक्त उमेदवार केवळ त्यांच्या राखीव प्रवर्गासाठीच्या पदावरच निवडीसाठी पात्र असतील.

५.४.३ केवळ सर्वसाधारण (अमागास) उमेदवारांच्या सीमारेषेच्या आधारे मुख्य परीक्षेच्या प्रवेशासाठी पात्र ठरलेल्या उमेदवारांची उमेदवारी अंतिम निवडीच्या वेळी सर्वसाधारण (अमागास) पदासाठी विचारात घेतली जाईल. सर्वसाधारण (अमागास) उमेदवारांसाठी असलेली सीमारेषा शिथिल करून मुख्य परीक्षेच्या प्रवेशासाठी पात्र ठरलेले उमेदवार अंतिम शिफारशीच्या वेळी फक्त संबंधित आरक्षित पदासाठी पात्र ठरतील.

- ५.४.४ प्रत्येक प्रवर्ग/उपप्रवर्गासाठी आयोगाने निश्चित केलेल्या सीमारेषा किंवा त्यापेक्षा जास्त गुण मिळविणा-या उमेदवारांना त्यांनी पूर्व परीक्षेच्या अर्जांमध्ये दिलेल्या माहितीच्या आधारे, ते विहित अटींची पूर्तता करतात असे समजून निव्वळ तात्पुरत्या स्वरूपात मुख्य परीक्षेच्या प्रवेशासाठी पात्र समजण्यात येईल.
- ५.४.५ अशा रितीने मुख्य परीक्षेच्या प्रवेशासाठी पात्र ठरलेल्या उमेदवारांची यादी आयोगाच्या संकेतस्थळावर तसेच आयोगाच्या कार्यालयाच्या सूचना फलकावर प्रसिद्ध करण्यात येईल.
- ५.४.६ मुख्य परीक्षेच्या प्रवेशासाठी पात्र ठरलेल्या प्रत्येक उमेदवाराला मोबाईल क्रमांकावर एस.एम.एस.द्वारे वैयक्तिकरित्या कळविण्यात येईल.
- ५.४.७ पूर्व परीक्षा ही मुख्य परीक्षेच्या प्रवेशाकरिता उमेदवारांची संख्या मर्यादित करण्याच्या दृष्टिने घेण्यात येणारी चाळणी परीक्षा असल्याने मुख्य परीक्षेच्या प्रवेशासाठी पात्र न ठरलेल्या उमेदवारांच्या उत्तरपत्रिकांची फेरतपासणी केली जात नाही अथवा यासंदर्भातील कोणत्याही प्रकारच्या अभिवेदनावर कार्यवाही केली जात नाही.

६. मुख्य परीक्षा:-

६.१ परीक्षेस प्रवेश :-

- ६.१.१ पूर्व परीक्षेकरिता विहित केलेल्या मर्यादेनुसार मुख्य परीक्षेच्या प्रवेशासाठी पात्र ठरलेल्या आणि आवश्यक शैक्षणिक अर्हता व अन्य अटींची पूर्तता करणा-या उमेदवारास मुख्य परीक्षेच्या प्रवेशासाठी पात्र समजण्यात येईल.
- ६.१.२ मुख्य परीक्षेकरिता आयोगाच्या कार्यालयाकडून अधिसूचना निर्गमित झाल्यानंतर आयोगाच्या ऑनलाईन अर्ज प्रणालीच्या संकेतस्थळाद्वारे मुख्य परीक्षेच्या प्रवेशासाठी पात्र उमेदवारांना त्यांच्या प्रोफाईलद्वारे अर्ज करता येईल. त्यावेळी मुख्य परीक्षेच्या प्रवेशासाठी आयोगाने विहित केलेल्या ऑनलाईन पद्धतीने परीक्षा केंद्र निवडून परीक्षा-शुल्क विहित मुदतीत सादर करणे आवश्यक राहिल.त्याशिवाय उमेदवारास मुख्य परीक्षेच्या प्रवेशासाठी पात्र समजण्यात येणार नाही.
- ६.१.३ पूर्व परीक्षेकरिता अर्ज सादर करताना आयोगाकडे सादर केलेल्या कोणत्याही दाव्यामध्ये नंतर कोणत्याही टप्प्यावर कोणत्याही प्रकारे बदल करता येणार नाही.

६.२ परीक्षा योजना :-

६.२.१ परीक्षेचे टप्पे :- एक. लेखी परीक्षा- ३०० गुण

६.२.२ प्रश्नपत्रिका - एक. प्रश्नपत्रिकेचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे :-

विषय/संकेतांक	दर्जा	कालावधी	प्रश्नसंख्या	गुण	माध्यम	प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप
यंत्र अभियांत्रिकी } व स्वयंचल अभियांत्रिकी } (संकेतांक ०२४)	त्या त्या विषयाच्या पदविकेसमान	दीड तास	१५०	३००	फक्त इंग्रजी	वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी

६.२.३ मुख्य परीक्षेच्या 'यंत्र अभियांत्रिकी व स्वयंचल अभियांत्रिकी' या विषयाच्या प्रश्नपत्रिकेतील Section 'A' मधील प्रश्न अनिवार्य असतील. मात्र Section 'B' किंवा Section 'C' यापैकी एकाच Section मधील प्रश्न उमेदवारांनी सोडवायचे आहेत.

६.२.३ अभ्यासक्रम :- सविस्तर अभ्यासक्रम खालीलप्रमाणे :-

Section A : Mechanical and Automobile Engineering - (120 Questions and 240 Marks)

1. Strength of Materials :

Stress and strain, strain energy, shearing force and bending moment, moment of inertia, Principal planes and stresses, slope and deflection. Direct and bending stresses, Columns, Torsion and thin cylinders.

2. Mechanical Technology :

Engineering materials, Non chip forming processes, chip Forming process : Turning, Drilling, Milling, Boring, Broaching, Finishing and super finishing, Gear production as well as NC-CNC and non conventional machining methods.

3. Theory of Machines :

Kinematics and dynamics of machines, role of friction, different power devices and power transmission equipments such as governors, gyroscopes etc., Applications of cams.

4. Hydraulics :

Fluids and their properties, Laminar and turbulent flow, Bernoulli's Equation, Fluid pressure, Pascal's Law, Surface tension, fluid flow and its measurement.

5. Thermal Engineering :

Sources of energy : Conventional and non conventional, Laws of thermodynamics, Principle and working of heat engines, air compressors. Air Standard, vapour power and Gas power cycles.

6. A. Automobile Engines :

Theory, working and constructional features of C.I. and S.I. engines, Combustion phenomena and various ignition systems, Fuels and Lubricants, Performance and Testing of I.C. Engines, Pollution control.

B. Industrial Electronics :

Diodes, UJT, BJT, amplifiers, microprocessors.

Section B: Mechanical Engineering - (30 Questions and 60 Marks)

1. Hydraulic Machinery :

Impact of jet, Hydraulic turbines, Hydraulic pumps : Centrifugal, reciprocating and other types. Hydraulic control circuits.

2. Refrigeration and Air Conditioning :

Refrigerator and heat pump, Vapour compression and vapour absorption refrigeration systems, Refrigerants, Psychrometry, Air conditioning and its applications.

3. Industrial Engineering :

Types of production, plant layouts, process planning, work study, statistical quality control, Metrology.

O R

Section C : Automobile Engineering - (30 Questions and 60 Marks)

1. Automobile Systems :

Vehicle layout, Transmission system, breaking systems, ABS, Steering and suspension system, Chassis Frame and Body engineering.

2. Vehicle Maintenance :

Performance of vehicles, engine electricals and electronics, workshop layout, repairing and servicing, Emission measurements and control techniques.

3. Transport Management :

Elements of transport and its operations, Motor Vehicle Act, Taxation, Insurance.

६.३ परीक्षा केंद्र :-

६.३.१ खालील चार ठिकाणी सदर मुख्य परीक्षा घेता येऊ शकेल :-

केंद्र	केंद्राचा सांकेतांक	केंद्र	केंद्राचा सांकेतांक
औरंगाबाद	१५	नागपूर	३२
मुंबई	३०	पुणे	३८

६.३.२ मुख्य परीक्षा वर नमूद केलेल्या जिल्हाकेंद्रावर अथवा फक्त मुंबई येथे घेण्याबाबतचा निर्णय मुख्य परीक्षेच्या अधिसूचनेद्वारे उमेदवारांना अवगत करण्यात येईल.

६.३.३ परीक्षा वर नमूद केल्याप्रमाणे चार ठिकाणी घ्यावयाचा निर्णय झाल्यास उपरोक्त परीक्षा केंद्रांमधून कोणतेही एक केंद्र मुख्य परीक्षेकरिता माहिती सादर करताना निवडणे आवश्यक आहे.

६.३.४ उपरोक्त परीक्षा केंद्रांमध्ये आवश्यकतेनुसार बदल होऊ शकतो.

६.३.५ विहित पद्धतीने अर्ज/माहिती सादर करताना उमेदवाराने निवडलेले परीक्षा केंद्र व उपलब्धतेनुसार जिल्हा केंद्रावरील विविध उपकेंद्रावर पात्र उमेदवारांना प्रवेश देण्यात येईल.

६.३.६ वर नमूद चार जिल्हाकेंद्रांपैकी एखादे केंद्र कार्यान्वित होऊ शकले नाही तर त्या केंद्रावरील उमेदवारांची व्यवस्था जवळच्या दुसऱ्या जिल्हा केंद्रावर करण्यात येईल. असा बदल केल्यास त्याबाबतची सूचना संबंधितांना दिली जाईल.

६.३.७ एकदा निवडलेल्या परीक्षा केंद्रांमध्ये अथवा आयोगाने निश्चित केलेल्या केंद्र अथवा उपकेंद्रांमध्ये बदल करण्याची विनंती कोणत्याही परिस्थितीत मान्य करण्यात येणार नाही.

६.३.८ वरीलप्रमाणे केंद्रनिवडीची प्रक्रिया पूर्ण न केल्यास उमेदवाराने अर्जांमध्ये दिलेल्या पत्रव्यवहाराच्या पत्त्यामधील नमूद जिल्हाकेंद्रावर किंवा नजिकच्या जिल्हाकेंद्रावर प्रवेश देण्यात येईल. याबाबत आयोगाचे त्या त्या वेळचे धोरण व आयोगाचा निर्णय अंतिम मानण्यात येईल.

६.४ लेखी परीक्षेचा निकाल :-

- ६.४.१ वस्तुनिष्ठ स्वरूपांच्या उत्तरपत्रिकांचे मुल्यांकन करताना उत्तरपत्रिकेत नमूद केलेल्या योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरामागे एका प्रश्नाचे गुण एकूण गुणांमधून वजा करण्यात येतील.
- ६.४.२ मुख्य लेखी परीक्षेमध्ये प्राप्त केलेल्या गुणांची एकत्रित बेरीज करून गुणवत्ताक्रमानुसार यादी तयार करण्यात येईल. सदर गुणवत्ता यादीमधील समान गुण धारण करणा-या उमेदवारांचा प्राधान्यक्रम (Ranking) "उमेदवारांना सर्वसाधारण सूचना" मध्ये नमूद केलेल्या निकषानुसार ठरविण्यात येईल.
- ६.४.३ अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती तसेच उन्नत व प्रगत गटात मोडत नसल्याचे प्रमाणपत्र असलेल्या विमुक्त जाती (अ), भटक्या जमाती (ब), विशेष मागास प्रवर्ग, भटक्या जमाती (क), भटक्या जमाती (ड) व इतर मागास वर्ग या प्रवर्गातील उमेदवार तसेच विकलांग, महिला, माजी सैनिक व पात्र खेळाडू उमेदवार लेखी परीक्षेत केवळ त्यांच्यासाठी विहित केलेल्या निम्न सीमारेषेनुसार अर्हताप्राप्त झाल्यास अंतिम शिफारशीच्या वेळी त्यांची उमेदवारी केवळ त्या त्या संबंधित प्रवर्गासाठी विचारात घेतली जाईल. निम्न सीमारेषेनुसार अर्हताप्राप्त ठरलेल्या उमेदवारांची उमेदवारी सर्वसाधारण (अमागास) पदासाठी विचारात घेतली जाणार नाही.

७. शिफारस :-

- ७.१ "उमेदवारांना सर्वसाधारण सूचना"मध्ये नमूद केलेल्या कार्यपद्धतीनुसार उमेदवारांच्या निवडी विषयीच्या शिफारसी शासनाच्या संबंधित विभागाकडे पाठविण्यात येतील.
- ७.२ परीक्षेस उपस्थित राहिलेल्या उमेदवारांना शिफारसीनंतर त्यांची नियुक्तीसाठी शासनाकडे शिफारस करण्यात आली आहे किंवा नाही, ते प्रोफाईलद्वारे कळविण्यात येईल. शिफारसपात्र प्रत्येक उमेदवारास आयोगाकडील नोंदणीकृत क्रमांकावर एस.एम.एस.द्वारे कळविण्यात येईल. तसेच, शिफारस झालेल्या उमेदवारांची नावे आयोगाच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात येतील.
- ७.३ लेखी परीक्षेमधून शिफारशीसाठी पात्र होण्याकरिता शतमत (Percentile) पध्दत लागू आहे. प्रस्तुत मुख्य परीक्षेमध्ये सर्वाधिक गुण मिळविणा-या उमेदवाराच्या एकूण गुणांच्या खालीलप्रमाणे किमान गुण प्राप्त करणारे उमेदवार शिफारशीसाठी पात्र असतील:-
  - (१) अमागास- किमान ३५ शतमत
  - (२) मागासवर्गीय- किमान ३० शतमत
  - (३) अत्युच्च गुणवत्ताधारक पात्र खेळाडू — किमान २० शतमत
  - (४) माजी सैनिक — किमान २० शतमत
- ७.४ अत्युच्च गुणवत्ताधारक पात्र खेळाडू अथवा माजी सैनिक या प्रवर्गाच्या किमान सीमारेषेच्या आधारे शिफारशीसाठी पात्र ठरणा-या उमेदवारास कोणतीही एक सवलत घेता येईल.

८. शारीरिक क्षमता व प्रमाणपत्र पडताळणी :-

- ८.१ प्रस्तुत परीक्षेच्या अंतिम निकालाच्या आधारे शिफारस झालेल्या उमेदवारांची शारीरिक क्षमतेबाबतची मोजमापे नियुक्ती करण्यापूर्वी शासनामार्फत सक्षम प्राधिका-याकडून तपासून घेण्यात येतील. अर्जातील दाव्यानुसार विहित शारीरिक क्षमता नसल्यास संबंधित उमेदवार नियुक्तीसाठी अपात्र ठरेल.
- ८.२ आयोगाने निश्चित केलेल्या किमान सीमारेषेनुसार शिफारसपात्र ठरलेल्या उमेदवारांची पात्रता जाहिरात/ शासन परिपत्रकातील अर्हता/अटी व शर्तीनुसार मूळ कागदपत्राच्या आधारे सक्षम प्राधिका-यांकडून तपासली जाईल.
- ८.३ अर्जातील दाव्यानुसार मूळ कागदपत्र सादर करणा-या उमेदवारांची प्रमाणपत्र पडताळणी केली जाईल.
- ८.४ वरीलप्रमाणे लेखी परीक्षेच्या निकालाच्या आधारे शिफारस पात्र ठरलेल्या उमेदवारांची प्रमाणपत्र पडताळणी सक्षम प्राधिका-यांकडून निश्चित करण्यात आलेल्या कार्यक्रमानुसार तसेच सक्षम प्राधिका-याने निश्चित केलेल्या ठिकाणी व विहित वेळेस घेण्यात येतील. त्याकरीता उमेदवारास स्वखर्चाने उपस्थित रहावे लागेल.
- ८.५ अर्जातील दाव्यानुसार सक्षम प्राधिका-यांकडून करण्यात आलेल्या शारीरिक क्षमता तपासणीच्या तसेच प्रमाणपत्र पडताळणीच्या आधारे पात्र ठरलेल्या उमेदवारांनाच नियुक्ती देण्याची कार्यवाही सक्षम प्राधिका-यांकडून करण्यात येईल.
- ८.७ अर्जांमधील दाव्यानुसार विहित कागदपत्रे सादर न करणा-या उमेदवारांची अथवा शारीरिक क्षमता चाचणीमध्ये पात्र न ठरलेल्या उमेदवारांची शिफारस त्वरित रद्द करण्यात येईल. तसेच कागदपत्रे सादर न करणा-या उमेदवारांना कागदपत्रे सादर करण्यासाठी कोणतीही मुदतवाढ देण्यात येणार नाही.
- ८.८ अर्जातील दाव्यानुसार पात्रता आढळून न आल्यास अथवा अर्जातील दाव्यानुसार कागदपत्रांची पूर्तता न केल्यास अर्ज करताना आयोगास खोटी माहिती सादर केली असे समजून संबंधित उमेदवाराची उमेदवारी रद्द करण्यात येईल. तसेच, आयोगाच्या स्वेच्छाधिकारानुसार आयोगामार्फत आयोजित सर्व परीक्षा/निवडीकरीता कायस्वरूपी प्रतिरोधीत (Debar) करण्यासह संबंधित कायद्यातील तरतुदीनुसार इतरही कारवाई करण्यात येईल.